

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
НАЗНАЧЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р-109-269/25.05.2023
НА РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ - ВАРНА

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Жанета Георгиева Тянева, д.м.

Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна

Относно: обявен конкурс в ДВ брой 28 от 28.03.2023 г. за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина по научна специалност „Кардиология“ за нуждите на Учебен сектор „Кардиология“, Първа катедра по вътрешни болести, Факултет „Медицина“, Медицински университет – Варна и Първа клиника по кардиология, УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД-Варна. Допълнителни условия по конкурса: да не се прилага изискването на чл.137, ал.1, т.6 от ПРАС на Медицински университет – Варна и сумата от точките за група показатели Е за област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт да е 100, без да важи изискването ≥ 80 т. от показател 14.

С решение на научното жури Протокол № 1/08.06.2023 съм определена да представя рецензия относно настоящия конкурс. За конкурса са подадени документи от един кандидат: **доц. д-р Мария Негринова Негрева, д.м.н.**, доцент в Първа клиника по кардиология, УМБАЛ „Света Марина“-Варна и ръководител на УС по кардиология към Първа катедра по вътрешни болести МУ-Варна. За конкурса кандидатът е представил всички необходими документи съгласно изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Биографични данни и професионално развитие

Мария Негрева е родена през 1981 год. в гр. Враца. Средното си образование завършва в Първа езикова гимназия с преподаване на английски език гр. Варна през 2000 год. Дипломира се с *ОКС магистър по специалност „Медицина“* в Медицински университет - Варна през 2006 год. Същата година започва работа в Първа клиника по кардиология на УМБАЛ „Света Марина“ – Варна, където работи и към момента. Последователно заема длъжностите лекар (2006-2008 год.), лекар асистент специализант (2008-2013 год.), лекар асистент кардиолог (2013-2016 год.) и лекар доцент кардиолог (2016-до момента). От 2018 год. е ръководител на УС по кардиология към Първа катедра по вътрешни болести.

Придобива специалност по кардиология през 2013 год. Зачислена е като докторант на самостоятелна подготовка към катедра по вътрешни болести, специалност по кардиология, МУ-Варна през същата година със заглавие на дисертационния труд „Динамика в оксидативния статус при пациенти с пароксизмално предсърдно мъждене“. Защитава ОНС „Доктор“ през 2015 год., а от 2022 год. е „Доктор на науките“ по специалност „Кардиология“.

В хода на професионалното си развитие доц. Мария Негрева получава професионална квалификация по ехокардиография - фундаментално ниво през 2013 год., а през 2017 год. - експертно ниво по ехокардиография. Преминава продължителни курсове на обучение по ехокардиография в утвърдени центрове в Италия и Германия, именно: Ospedale Niguarda Ca' Granda di Milano, Милано, Италия (2007) и Universitätsklinikum Augsburg, Аугсбург, Германия под ръководството на проф. д-р Лудвиг фон Шайдт (2008 год. и 2009 год.).

Трудовият ѝ стаж е шестнадесет години и четири месеца към датата на издаване на удостоверение от УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна за целите на конкурса.

Членува в ДКБ, ESC, EACVI, EAPCI и ACVC. Член е и на Управителния съвет на РК на БЛС - Варна.

Доц. Мария Негрева владее английски, френски и немски език.

I. Научно-изследователска активност

Академичната справка за публикациите, цитиранията и научните профили на

доц. д-р Мария Негрева, д.м.н., изготвена в Библиотеката на МУ-Варна за целите на настоящия конкурс, показва много добра и постоянна в годините публикационна активност. Кандидатът е част от авторския колектив на 71 научни публикации, за които е важно да се отбележат следните няколко факта: публикувани са предимно в чуждестранни списания (53 публикации или 74.6% от всички публикации); в значима част от тях кандидатът е първи автор (42 публикации или 59% от всички публикации); 21 публикации са реферирани в световните бази данни (WOS/Scopus). Доц. Негрева представя два дисертационни труда, изготвени във връзка със защитени ОНС „Доктор“ (2014 год.) и НС „Доктор на науките“ (2022 год.), две монографии - хабилитационен труд (2016 год. и 2023 год.), съавторство в 1 учебник, както и учебно пособие по „Клинична ехокардиография“, което към момента остава единственото издадено на български език, толкова всеобхватно и богато илюстрирано ръководство. Не е открито плагиатство в научните трудове на кандидата при направена проверка за подобност в достъпните научни бази данни.

Високата научна активност намира израз и в множество участия в престижни конгреси – общо 72. В не малка част от тях доц. Негрева е представяла оригинални данни от изследователската си дейност. Участвала е в 17 Европейски конгреси, данните от 12 от тях са публикувани в реферирани в световните бази данни списания (WOS/Scopus).

За настоящия конкурс са представени:

- 20 научни публикации - 14 публикации в чуждестранни списания (4 от тях са реферирани в световните бази данни WOS/Scopus) и 6 в български списания, като са *изключени публикациите свързани с двата дисертационни труда и придобиването на АД „Доцент“*;
- хабилитационен труд – монография на тема „Тромбоцити - фундаментални и клинични проекции“;
- 60 цитирания - 37 в световните бази данни WOS/Scopus, обективно доказателство за научната стойност на публикациите;
- Общ импакт фактор 79.913, от пълнотекстови статии след защита на НС „Доктор на науките“ - 3.577;
- съавторство в учебно пособие „Клинична ехокардиография“.

Научно-изследователската дейност на доц. Негрева *покрива и по много показатели дори надвишава минималните наукометрични изисквания* на ПРАС на МУ-Варна по всички показатели, което съм представила систематизирано в таблица 1, която следва:

Таблица 1. Изпълнение на минималните изисквания за заемане на АД „Професор“

Група показатели	Съдържание	Минимален сбор точки по показател	Сбор точки по показател от наукометрията на кандидата
А	Дисертационен труд ОНС „Доктор“		
Б	Дисертационен труд НС „Доктор на науките“	Не е задължителен	
В	Хабилитационен труд - монография		
Г	Г7 Ререферирани публикации и доклади	(≥ 80 по показател Г7)	(135 по показател Г7)
	Г8 Неререферирани публикации и доклади		
Д	Цитирания		
Е (без изискването ≥ 80 т. от показател 14)			

Тя е представила и 8 пълнотекстовите публикации, извън минималните наукометрични изисквания за АД „Професор“, които са обзори (Без статия №3) на актуални

и дискутабилни проблеми в кардиологията, застъпени в оригиналната научна активност на доц. Негрева и нейните докторанти.

Считам за нужно да отбележа, че коректно в представената Академична справка не са включени публикации от клинични проучвания и свързани с тях цитирания.

Същността на научно-изследователската дейност се представя в самооценката на кандидата, която намира израз преди всичко във формулираните от него оригинални приноси. *Кандидатът коректно е формулирал и представил за целите на настоящия конкурс само тези приноси, касаещи научните трудове, с които участва за конкурса.* Запознавайки се с публикациите е трябва да подчертая, че приносите естествено произтичат от същността на доказателствения материал и са подкрепени от недвусмислена конкретика, а именно:

Приноси свързани с изследването на коагулационни и фибринолитични показатели, както и показатели на тромбоцитна активност, при пациенти с пароксизмално предсърдно мъждене (Публикация № 1, 3 и 4, Показател Г7)

Представени са директни и убедителни доказателства за развитие на ранен значим системен хиперкоагулабилитет в хода на кратките (≤ 24 часа) епизоди пароксизмално предсърдно мъждене, вкл. при пациенти с много нисък тромбоемболичен риск (CHA₂DS₂-VASc score = 0 извън полова характеристика) (Публикация № 1 и 3, Показател Г7; Показател E13). От тях са дефинирани няколко потенциални клинични ползи: необходимост от своевременна перипроцедурна антикоагулантна терапия съобразено с хеморагичния риск; най-ранен опит за възстановяване на синусов ритъм (Публикация № 1 и 3, Показател Г7; Показател E13); възможност за ефективна антикоагулация чрез повлияване активността на FXI и FXII (Публикация № 1 и 3, Показател Г7; Показател E13); диагностична възможност за идентифициране появата на пароксизмални епизоди предсърдно мъждене в плазмената активност на FVIII (Публикация № 1, показател Г7); възможност за предикция на исхемичен мозъчен инсулт при тези пациенти чрез плазмените нива на TF, FVIII и витронектин (Публикация № 3, показател Г7). Показана е усилена тромбоцитната активност в същата група пациенти чрез установени повишени плазмените нива на β -TG и TF-4 (Публикация № 4, показател Г7).

Приноси свързани с изследване на приложението на математически методи за анализ на кардиологични данни (Публикация № 2, Показател Г7; Публикация № 5, Показател Г8)

Показано е, отлична диагностична стойност за надкамерни екстрасистоли на анализа на вариабилността на сърдечната честота от холтер-ЕКГ запис чрез метода Poincaré plot (SD1) и Detrended Fluctuation Analysis (α_2 и α_{all}) (Публикация № 2, Показател Г7), както и възможност за разграничаване на пациенти със сърдечна недостатъчност, което в клиничната практика ще подобри диагнозата и ранното откриване на заболяванията (Публикация № 5, Показател Г8).

Принос свързан с изследване на ехокардиографски показатели и серумни нива на NT-proBNP при пациенти с имплантиран двукухинен пейсмейкър DDDR (Публикация № 1, Показател Г8)

Доказано е ранно левопредсърдно ремоделиране след имплантиран двукухинен пейсмейкър DDDR (до 24-та седмица) като е установено значимо покачване на индекса на

левопредсърден обем, както и покачване на серумни нива на NT-proBNP. Тези резултати имат директна клинична приложимост, а именно използване на левопредсърдния обем и серумни нива на NT-proBNP като маркери за проследяване на пациенти с имплантиран двукухинен ПЕКС.

Принос свързан с изследване на ендодонтската патология при пациенти със сърдечно-съдови заболявания (Публикация № 6, Показател Г8)

Показана е връзка между оралната хигиена и рисковата характеристика на пациенти със сърдечно-съдови заболявания. Освен своята научна стойност, резултатите имат и директен клиничен принос – те дават основание основание пациенти със сърдечно-съдови заболявания да бъдат приоритетна група за стоматолозите при профилактиката на денталното здраве (Публикация № 6, Показател Г8).

Принос свързан с оценка на хемодинамичната характеристика при високо нормално артериално налягане чрез импеданс-кардиография и капилляроскопия (Публикация № 7, Показател Г8)

Показани са данни потвърждаващи наличието по-изразени промени в съдовата стена на макро- и микро ниво при лица с високо нормално артериално налягане (спрямо лица с нормално артериално налягане), които могат да бъдат диагностицирани с помощта на неинвазивни методи (Публикация № 7, Показател Г8). Така получените резултати са директно приложими в кардиологичната практика.

Приноси свързани с изследване на неврологичните усложнения след отворена сърдечна операция (Публикация № 4, Показател Г8)

Показана е разлика в характера и честотата на неврологичните усложнения след операция по повод аорто-коронарен байпас и клапно протезиране (Публикация № 4, Показател Г8). Дефинирани са разлики в рисковите фактори за неврологични усложнения след операция по повод аорто-коронарен байпас и клапно протезиране (Публикация № 4, Показател Г8). Този ретроспективен анализ дава по-добър поглед на кардиолози и кардиолози върху периоперативните неврологични усложнения и възможност за по-добра предоперативна подготовка с цел оптимизиране на клиничния подход към пациента.

Принос на представеното учебно пособие „Клинична ехокардиография“ (Показател E21)

Учебното пособие е много добра теоритична и практическа основа за извършване на съвременно ехокардиографско изследване с цел диагностициране, оценка и проследяване на сърдечно-съдовите заболявания, съдържащо множество безценни цветни илюстрации. Тя може да даде задълбочени знания за всички методики на трансторакалната ехокардиография и така да бъде безценно клинично помагало в ежедневната практика на специалистите и специалисти по кардиология.

Принос на хабилитационния труд - монография „Тромбоцити – фундаментални и клинични проекции“ (Показател B3)

Разглежда в съвременен аспект морфологията и хемостазната функция на тромбоцитите, тяхната роля и значимост в клиничната и кардиологична практика, като са представени и собствени резултати по проблема „тромбоцитна активност – предсърдно мъждене“. Тя представлява интерес за широк кръг от специалисти – кардиолози, хематолози, физиолози, патофизиолози и интернисти.

Нямам критични забележки относно представената от кандидата справка за научните приноси.

Научната активност на доц. Негрева се допълва и от дългогодишната ѝ работа като секционен редактор на списанието на МУ-Варна Scripta Scientifica Medica. Тя участва и в редакционните колегии на списанията Thrombosis and hemostasis: Research, Journal of blood , към които е привлечена на базата на нейните научни интереси и свързаната с тях публикационна активност. Рецензент е за списание Clinical and applied thrombosis and Участва в два големи научни проекти: "Изследване на приложението на нови математически методи за анализ на кардиологични данни" с изследователи от института по роботика при БАН; „Circulating Histone Proteins as Biomarkers of Disease (CHiP-BiD)” по ННП „Хоризонт – 2021“.

II. Учебно-преподавателска дейност

Доц. Мария Негрева има над 15 години преподавателски стаж. Спектърът на учебните дисциплини и специалности, по които преподава към момента е широк: по дисциплина „Вътрешни болести част I“, IV курс АЕО и БЕО специалност „Медицина“; по дисциплина „Вътрешни болести“, II курс БЕО, специалност „Рехабилитатор“; по дисциплина „Фармакотерапия“, V курс БЕО, специалност „Фармация“; по дисциплина „Вътрешни болести“, III курс БЕО, специалност „Кинезитерапевт“; по избираема учебна дисциплина „Кардиология“, специалност „Медицина“; стажант-лекари VI курс АЕО и БЕО, специалност „Медицина“, както и специализанти по кардиология към МУ – Варна. Годишната учебна натовареност през последните 4 години е над 100 часа, с което кандидатът покрива условията за учебна годишна натовареност за заемане на АД „професор“ според ПРАС на МУ-Варна.

Доц. Негрева е председател на изпитни комисии за семестриален изпит „Вътрешни болести част I“ IV курс АЕО и държавен изпит „Вътрешни болести“ VI курс АЕО. Екзаминатор е в изпитни комисии за семестриален изпит „Вътрешни болести част I“ IV курс БЕО, държавен изпит „Вътрешни болести“ VI курс БЕО, държавен изпит за придобиване на специалност „Кардиология“ и „Обща медицина“. Обучаващ по ВСД – ехокардиография, експертно ниво към МУ-Варна и екзаминатор в изпитна комисия за придобиване на правоспособност по дейността.

От 2018 год. е ръководител на УС по кардиология, отличавайки се със своя организационен опит. Отговорник е по акредитацията на клиниката, в която работи, за обучение по специалност „кардиология“.

Доц. Негрева е била научен консултант на един дипломант (ТУ-София, 2015 год.), ръководител към момента е на 4 докторанти – 3 докторанти по докторска програма „Кардиология“, 1 докторант по докторска програма „Управление на здравните грижи“.

III. Заклучение

Доц. Мария Негрева е ерудиран университетски преподавател с богата научно-изследователска и клинична дейност, систематично надграждана през годините. Научният ѝ профил безспорно се отличава със задълбоченост на проведените проучванията, а представените приноси – със стремеж фундаменталните знания да бъдат ефективно транслирани към клиничния опит.

Цялостната оценка на професионалното развитие, научни изяви и приноси, учебно-преподавателски опит и не на последно място организационни умения, ми дават пълно основание да изразя своето **положително** становище относно присъждането на академична длъжност „Професор“ на доц. д-р Мария Негрева, д.м.н. за нуждите на Учебен сектор „Кардиология“, Първа катедра по вътрешни болести, Факултет „Медицина“, Медицински университет - Варна и Първа клиника по кардиология, УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД-Варна.

Дата: 19.07.2023 год.

Подпис:

/проф. д-р Жанета Георгиева, д.м./

